

Приятелката на шимпанзетата д-р Джейн Гудол

Новини | Наука | на 17.05.2021 06:00 | от Рая Лечева

Защо говорим за това?

Защото в събота легендарната изследователка на шимпанзетата д-р Джейн Гудол беше гост на Софийския фестивал на науката.

Какво можем да научим от животно в клетка? Какво можем да научим, като подлагаме животното на различни (понякога болезнени) опити?

А какво можем да научим, като се сприятелим с животните, като поживеем с тях в естествената им среда? Както доказва гостенката на Фестивала на науката, легендарната д-р Джейн Гудол – много повече. Не само за шимпанзетата, макар че тя наистина разкрива невероятни неща за тях. Но и за нас, хората.

Тази събота Джейн Гудол гостува (чрез видеомост) на Софийския фестивал на науката. Ето какво разказа тя.

Още от малка Джейн мечтаела да отиде в Африка и да изучава дивите животни там. И наистина успяла, въпреки че нямала официална диплома за това. Тя изследвала живота на шимпанзетата в продължение на 60 години. И то как! Джейн станала приятел с тях в дивата природа. Била приета в тяхното малко общество, дала им имена като Джиджи, Фло, Майк, г-н Макгрегър и така нататък (дотогава учените кръщавали животните само с цифри!), живяла с тях, докато начело на стадото не застанал Фродо - едно шимпанзе, което не я харесвало. През това време Джейн направила фантастични открития. Разбрала например, че шимпанзетата могат да използват предмети – да се „черпят“ с мравки с помощта на тревичка, да окастрят клонче, за да им е по-удобно... Открила също, че не са вегетарианци. Открила много неща за отношенията между самите шимпанзета - как се прегръщат, как се целуват, как се тупат по гърба и дори как се гъделичкат! Изобщо открила, че шимпанзетата са личности, които изпитват чувства също като нас!

Всичко това не би могло да бъде разбрано чрез мъчителни за животните опити. Само доброто отношение показва какво е естественото поведение на животното.

Защо това е интересно? Защото шимпанзетата са най-близките ни роднини от животинския свят. Разликата между нас и тях е много мъничка - само 2% от всеки 100 неща, които човек наследява от своите прародители (неговите гени), са различни при шимпанзетата. В останалите 98 не същност си приличаме. Преди милиони години хората и шимпанзетата са имали общи прадеди – и ние можем да научим много за развитието на човешкия род и неговите инстинкти, като изучаваме своите „братовчеди“ в животинския свят. Д-р Джейн Гудол казва, че хората и шимпанзетата много си приличат по своята интелигентност. Все пак хората са извлекли големи ползи от онези 2%, които ги отличават от шимпанзетата. Успели са да сътворят един невероятен технологичен свят. Но и това си има своите недостатъци. Животните може да изразяват агресия... но само ние можем дни наред да размишляваме как точно да се нараним един друг, казва д-р Джейн Гудол. Използваме безконтролно ресурсите на околната среда – хабим повече, отколкото природата може да възстанови. Ние зависим от планетата, а продължаваме да я унищожаваме, за да постигнем по-голяма печалба.

Днес д-р Джейн Гудол е на 87 години, но продължава да защитава шимпанзетата – особено след като е разбрала, че те са заплашени от изчезване заради изсичането на горите, които са техен дом. Джейн пътува 300 дни в годината, за да се среща с всеки от учениците в Занзибар, големите компании в Силициевата долина, Америка (Северна Калифорния, където се намират най-богатите технологични компании в света) и британския принц Хари. Нейната цел е да покаже, че всеки може да прави стъпки за опазване на природата. Животът може да бъде много по-прост и интересен, ако използваме по-малко водите, почвите, подземните богатства и горите, като не замърсяваме въздуха. „Ако искате да промените мисленето на хората, първо трябва да докоснете сърцата им“, казва Джейн.

Джейн Гудол е основател на Института „Джейн Гудол“ и посланик на мира на световната Организация на обединените нации – ООН.

Въпросника към тази статия можеш да решиш онлайн на:
[/book/1370-da-zhiveesh-s-maymuni](https://book/1370-da-zhiveesh-s-maymuni)

Сканирай този QR-код и влез директно във въпросника ->

©"Вижте" е издание на Фондация Гутенберг 3.0. Всички права са запазени

